

Forsvarsministerens tale den 12. april 2005 ved afslutningen på Folkekirkens Nødhjælps "Lars og Lone kampagne". Københavns Rådhus, klokken 14.15 til 14.30.

Mine damer og herrer, kære Lars og Lone'r.

Jeg vil gerne indlede med at sige tak til "Folkekirkens Nødhjælp" for indbydelsen til at være med her i dag.

Jeg vil også gerne benytte lejligheden til at rette en **varm tak** til de Lars og Lone'r, der i 2004 har gjort en stor indsats for at **skaffe opmærksomhed omkring landmineproblemet**, med særligt fokus på Albanien.

Det er **forfriskende nytænkning at sammensætte et så bredt og enestående hold** af danskere med **viden og erfaring** inden for en bred vifte af områder. Samtidig er jeg **imponeret over det engagement**, som deltagerne har lagt for dagen og på den måde bidraget til at gøre et stykke af verden sikrere at færdes i.

For faktum er, at en stor del af verden er farlig at bevæge sig i. **Personel miner findes i over 90 lande** eller territorier verden over. Fortrinsvist i **Afrika, Asien, Centralamerika og Mellemøsten**, men så sandelig også i **Europa, på Balkan**, ikke langt væk fra vores hjørne af verden.

Det anslås, at **mellem 15.000 og 20.000 personer bliver nye ofre hvert år** - størstedelen af disse er civile. Udover den **direkte tragedie** for disse mennesker, kommer **de mindre synlige faktorer** ved minernes tilstedeværelse. Nemlig den **psykologiske effekt** på folk i området og de **negative økonomiske konsekvenser** af, at et landområde er spækket med miner.

Jeg besøgte sidste år Nubabjergene i Sudan. Der havde jeg blandt andet lejlighed til at se **Folkekirkens Nødhjælps minerydningsprojekt.** Besøget gjorde et meget stort indtryk på mig, og jeg vil endnu engang gerne takke Folkekirkens Nødhjælp for, at dette besøg kunne lade sig gøre.

For dér kunne jeg med egne øjne se den indsats, der er nødvendig for at give mennesker i mineramte områder en hverdag igen efter lang tids konflikt.

Og dér kunne jeg selv erfare, **hvor få miner der skal til, før et helt landområde opfattes som ufarbart.** Ganske få miner kan gøre store **landområder utilgængelige for lokalbefolkningen.** Det betyder, at beboerne må flytte, fordi de simpelthen **ikke har mulighed for at ernære sig.**

På besøget blev jeg endvidere imponeret over, at man **udover selve minerydningen benyttede muligheden til at udvikle området.** At man

bidrog positivt til forsoningsprocessen mellem stridens parter ved at træne lokalbefolkningen på tværs af konfliktgrænser.

Ved at **bringe folk fra begge sider af konflikten sammen til fælles "mine awareness" træning, skaber man tillid og samarbejde**. På denne måde blev mineproblemet anvendt til noget positivt. For netop **ejerskab for problemet** og dets løsning er afgørende for succesen af vort arbejde. Dette gjorde et stort indtryk på mig.

Danmark har siden begyndelsen af 90'erne været **blandt de mest ydende og mest aktive inden for rydning af landminer**. Samlet har vi bidraget med næsten 700 mio. kr. til programmer og aktiviteter i mere end 20 udviklingslande.

Vi har underskrevet Ottawa-konventionen, der siden 1999 har forbudt produktion, eksport, brug og handel med personelminer og forudsætter lagre af disse destrueret. Og ved gennemgangskonferencen i **Nairobi i 2004¹ bekræftede Danmark sin tilslutning** til arbejdet mod personel landminer.

I Nairobi gav Danmark sin fulde tilslutning til at **styrke det internationale samarbejde og koordination med EU, FN og NGOerne**

¹ For de første fem års virke af Ottawa-konventionen.

med henblik på så hurtigt som muligt at forankre ejerskabet for processen med hensyn til landmineproblemet og dets løsning til de berørte lande.

Deklarationen fra Nairobi bekræftede målet om, at **vi vil have en verden, hvor der ikke vil være ofre for personelminer**. Det er et langsigtet mål, men det eneste brugbare mål, hvis man vil gøre en forskel.

Det er her **behovet for samarbejde og koordination bliver klart**. Der er **forskel på hvilke roller de forskellige aktører spiller** og skal spille i en konfliktramt region, såvel under som efter konflikten. For **forsvaret vil minerydning i international sammenhæng fortrinsvist være operativt betinget**.

Forsvarets indsats bygger på et princip om at **sikre en bevægelsesfrihed**, der er **nødvendig for, at danske styrker kan operere sikkert og udføre deres rolle i en international mission**. Der er naturligvis en vis afsmittende effekt af danske styrkers minerydning på lokalbefolkningens forhold, men det er normalt ikke de danske styrkers rolle at udføre humanitær minerydning.

Dette betyder ikke, at vi ikke kan eller vil bidrage. **Forsvaret har gennem årene støttet de humanitære organisationer ved at tildele sit personel orlov** til at kunne deltage i humanitære ammunitions- og minerydningsopgaver for NGO'er.

Der gennemføres **også støtte til humanitær minerydning med hovedvægt på uddannelsesvirksomhed, konsulentvirksomhed og daglig ekspertbistand** vedrørende rydningsmetoder og ammunitionstyper.

Som **eksempel** kan nævnes, at vi har stillet **ammunitions- og minerydningsuddannelsesfaciliteter** på Skive Kaserne til rådighed for Folkekirkens Nødhjælp.

Et andet og måske **endnu klarere eksempel** på samarbejde stammer fra **Eritrea**, hvor forsvaret **udlejede to såkaldte mineplejle**, det vil sige mekaniske mineryddere, fra de danske FN-styrker i Eritrea til Folkekirkens Nødhjælp. Samtidig uddannede forsvaret det personale der skulle køre og vedligeholde minerydderne, ligesom forsvaret udlånte et lager af reservedele. Mineplejlene gjorde det muligt for de cirka 120 lokale mineryddere fra Folkekirkens Nødhjælp at mangedoble tempoet for rydningen.

Sammen med **den store minerydningsindsats** fra Folkekirkens Nødhjælp og Danish Demining Group, **resulterede det i en meget flot dansk indsats** i Eritrea i en fase, hvor behovet for hjælp og støtte var enormt. Det beviser hvad vi kan opnå, når vi samarbejder om at udnytte vore ressourcer.

Danish Demining Centre (DANDEC), der er **forsvarets kapacitet** for humanitær minerydning under Hærens Ingeniør og ABC-skole (HIAS), bevarer **fortsat en tæt kontakt til de humanitære minerydningsorganisationer.**

Således blev der senest i januar måned afholdt et **internt informationsseminar for militært ammunitions- og minerydningspersonel.** Her deltog også **repræsentanter for Folkekirkens Nødhjælp og Danish Demining Group** med indlæg om organisationernes minerydningsaktiviteter. Der blev på seminaret **udvekslet mange erfaringer** - erfaringer som efterfølgende inddrages også i vores videre uddannelse af mineryddere.

For vi kan **blive endnu bedre til at samarbejde og udveksle erfaringer.** Vi skal sikre, at minerydning på det lange seje træk er med til at bekæmpe fattigdom, hvilket også er den overordnede målsætning for Danmarks udviklingspolitik.

Danmark har nogle meget **dygtige og internationalt anerkendte NGO'er.** Heriblandt Folkekirkens Nødhjælp, som gennem årene har arbejdet i nogle af de vanskeligste områder og har udført et kæmpe arbejde.

Private virksomheder, forskellige foreninger og sammenslutninger, unge videnskabsfolk og nogle af de statslige institutioner har ligeledes bidraget med flotte resultater og nytænkning på området. Således er **firmaet ARESA netop nu, på forsvarets område på Amager, ved at teste deres spændende ”mine detektions planter”**, der anvender biologien til at spore nedgravede sprængstoffer.

Jeg håber, at vi kan blive endnu bedre til at arbejde sammen og **løse problemer i fællesskab**. Dette med den **behørigt respekt for vores respektive roller**, som et godt samarbejde kræver. Jeg vil gerne gøre mit til, at danske styrker i konfliktområder, i det omfang den militære indsats tillader dette, fortsat rådgiver og bistår minerydningsorganisationerne i deres vigtige arbejde.

NGO’erne er vigtige partnere i vores indsats i kampen mod landminer. Lad os i fremtiden fortsætte dette partnerskab. Vi har **begge kapaciteter**, der kan **supplere og forstærke hinanden** og den fortsatte, stærke danske indsats mod landminer.

Lars og Lone har givet stafetten videre. Nu er det, så vidt jeg er orienteret, Hans og Hanne der skal træde til.

Nu er det jo ikke alfabetisk rækkefølge der anvendes, men skulle Søren og Sanne kampagnen blive en realitet, så vil jeg da gerne lægge navn og kræfter til. Det er svært at tænke på en værdigere sag at gøre sit for.

Tak til Folkekirkens Nødhjælp for dette arrangement. Tak til Lars og Lone for en stor indsats gennem hele 2004.